

§ 197

Valtuutettu Katju Aron aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä kaupungin maahanmuuttajayksikön ja asunnottomia tukevien järjestöjen välillä, jotta oikeudettomassa asemassa Helsingissä oleskelevien EU-kansalaisten terveydellisiä, sosiaalisia ja oikeudellisia tilanteita saataisiin ratkottua aiempaa paremmin heidän työllistymisensä, asumisensa ja tarvittaessa omaehtoisen kotiinpaluunsa mahdollistamiseksi. (Katju Aro)

Käsittely

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi, jotta hätämajoituksen järjestämisestä Suomessa pitkäaikaisesti oleskeleville ja toistuvasti Suomeen palaaville ulkomaalaisille luovuttaisiin.

Hätämajoituksen järjestäminen suomalaisille asunnottomille olisi erittäin perusteltua ja kannatettavaa. Tässä on kuitenkin kyse EU-kansalaisten, eli käytännössä Itä-Euroopan maista tulevien kerjäläisten pitkäaikaisen majoituksen järjestämisestä suomalaisten veronmaksajien kustannuksella.

Kenenkään ei ole pakko tulla ulkomailta Suomeen oleskelemaan, eikä matka ulkomailta Suomeen ole ilmainen. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän puolivuotiskatsauksessa vuonna 2019 kävi ilmi, että kaikki kerjäläiset eivät ole Suomessa kerjäämässä omasta halustaan, vaan joukossa on myös ihmiskaupan uhreja, joita on pakotettu kerjäämään.

Kerjääminen ei ole ratkaisu kenenkään huono-osaisuuteen, ja on häpeällistä, etteivät kerjäläisten kotimaat, kuten Romania ja Bulgaria, ole ryhtyneet toimenpiteisiin kansalaistensa sosiaalisten olojen parantamiseksi, jotta heidän ei tarvitsisi lähteä toisiin EU-maihin kerjäämään. Yhtä häpeällistä on kuitenkin myös se, että Helsingin kaupunki tukee ve-

rovaroilla kyseenalaista toimintaa, johon liittyy kerjäämään pakottamista ja ihmiskauppaa.

Jos henkilön majoitustarve ei tule yllätyksenä hänen saapuessaan Suomeen, kyseessä ei ole hätämajoitus. Jos henkilö tulee ulkomailta vierailulle Suomeen, kyseessä on turismi, ja on perusteltua odottaa, että matkailijat järjestävät itse majoituksensa omalla kustannuksellaan. Suomessa jokamiehen oikeudet varmistavat sen, että vähävaraiset matkailijat, kuten kuka tahansa muukin, voi majoittua teltassa maksuttomasti.

Mikäli taas kyse on siitä, että henkilö tulee Suomeen hankkimaan elantonsa kerjäämällä, kyse on jonkinlaisesta elinkeinotoiminnasta, jota ei tulisi tukea veronmaksajien varoilla. Jos taas kyseessä on järjestetty kerjääminen, lähtökohtaisesti vastuun työntekijöidensä majoittamisen kustannuksista tulisi olla taholla, joka organisoii kerjäämisen. Kuvatun kaltaisen organisoidun kerjäämisen järjestäminen kuitenkin tulkittaneen ihmiskaupaksi ja kyseessä on joka tapauksessa hädänalaisten riisto, joten Helsingin kaupungin ei tulisi kannustaa ketään kuvatun kaltaiseen toimintaan tai etenkin helpottaa kuvattua toimintaa millään tavoin.

Kuvatun kaltaisen toiminnan tukeminen kutsumalla ansaintatarkoituksissa Suomeen matkustaneiden henkilöiden majoittamista Helsingissä veronmaksajien kustannuksella hätämajoitukseksi on harhaanjohtavaa ja pyrkii valkopesemään ihmiskauppaongelmaa sekä sitä tosiasiaa, että mainitut EU-maat eivät huolehdi asianmukaisesti kansalaistensa sosiaaliturvasta eivätkä ole ryhtyneet toimenpiteisiin maidensa sosiaalisten ongelmien ja sosiaalisen eriarvoisuuden ratkaisemiseksi ja ihmiskaupan, järjestyneen rikollisuuden sekä muiden siihen liittyvien lieveilmiöiden kitkemiseksi.

8 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 65

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Jo-

hanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 15

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Otto Meri, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 4

Matti Enroth, Kauko Koskinen, Lilja Tamminen, Laura Varjokari

Poissa: 1

Alviina Alametsä

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Valtuutettu Katju Aro ehdotti valtuutettu Veronika Honkasalon kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä kaupungin maahanmuuttajayksikön ja asunnottomia tukevien järjestöjen välillä, jotta oikeudettomassa asemassa Helsingissä oleskelevien EU-kansalaisten terveydellisiä, sosiaalisia ja oikeudellisia tilanteita saataisiin ratkottua aiempaa paremmin heidän työllistymisensä, asumisensa ja tarvittaessa omaehtoisen kotiinpaluunsa mahdollistamiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

9 äänestys

Valtuutettu Katju Aron ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä kaupungin maahanmuuttajayksikön ja asunnottomia tukevien järjestöjen välillä, jotta oikeudettomassa asemassa Helsingissä oleskelevien EU-kansalaisten terveydellisiä, sosiaalisia ja oikeudellisia tilanteita saatai-

siin ratkottua aiempaa paremmin heidän työllistymisensä, asumisensa ja tarvittaessa omaehtoisen kotiinpaluunsa mahdollistamiseksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 56

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 12

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 16

Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Eve-liina Heinäluoma, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Kauko Koskinen, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Lilja Tamminen, Laura Varjokari

Poissa: 1

Harry Bogomoloff

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Katju Aron ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 19 muuta valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan, että Helsinki laajentaa hätämajoituspalvelunsa koskemaan ympärivuotisesti ja yhdenvertaisesti myös EU:n kansalaisia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hätämajoituspalvelua kehitetään niin, että järjestöjen ja kaupungin yhteistyönä pyritään löytämään ratkaisuja, joilla halukkaita voidaan auttaa eteenpäin tilanteessaan.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu. Kaupunginhallitus toteaa, että hätämajoitus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja viimesijaiseksi ratkaisuksi. Suomeen saapuvan ulkomaalaisen henkilön tulee pääsääntöisesti huolehtia majoittumisestaan itse.

Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää ympärivuotista hätämajoitusta os-topalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:n tuottamana. Tämä hätämajoitus on tarkoitettu paperittomille henkilöille ja sinne haudutaan sosiaali- ja terveystoimen paperittomien palvelujen kautta. Tässä yhteydessä paperittomalla tarkoitetaan myös EU-kansalaisia, joilla on laillinen oikeus oleskella Suomessa mutta jotka eivät kotimaassaan kuulu sosiaaliturvan piiriin (Paperittomiin henkilöihin liittyvät haasteet, palvelutarpeet ja toimenpiteet, Työryhmän selvitys 2018, Helsingin kaupunki).

EU:n liikkuvan väestön majoitusta sosiaali- ja terveystoimiala on järjestänyt vuosittain myönnettävien avustusten turvin vuodesta 2016 alkaen. Hätämajoitusta on järjestetty noin kuusi kuukautta vuodessa, syksystä kevääseen. Pääasiallisena järjestäjänä on ollut Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö. Sääolosuhteiden niin vaatiessa, toimintaan on myönnetty lisäavustusta hätämajoituskauden pidentämiseksi. Vuodelle 2020 lisäavustus myönnettiin toiminnan järjestämiseen myös kesäaikana Covid-19 –pandemiatilanteen vuoksi. Avustusten ja lisäavustusten myöntämisellä on voitu joustavasti reagoida muuttuneisiin tilanteisiin.

Aloitteessa ehdotetaan työllistymiseen ja yhteiskuntaan kiinnittymisen palveluita niille, joilla on mahdollisuus työllistyä. EU-kansalaiset voivat rekisteröityä työnhakijoiksi ja ovat lähtökohtaisesti oikeutettuja julkisiin työvoimapalveluihin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti. EU-kansalaisilla on tällöin mahdollisuus saada neuvonta- ja ohjauspalveluita koulutukseen ja työhaakuun liittyen. Kaupunki vastaa näistä vieraskielisten palveluista 1.3.2021 alkaen kuntakokeilun käynnistyttyä.

Helsingin Diakonissalaitos ylläpitää liikkuvalla väestöllä päiväkeskus Hirundoa, jota on tuettu sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosittaisilla järjestöavustuksilla vuodesta 2012 alkaen. Hirundossa voi käydä suihkussa, pestä pyykkiä, käyttää internetiä ja ruokailla rauhassa. Päivittäisten akuuttien tarpeiden hoitamisen lisäksi keskuksessa annetaan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä tuetaan työllistymisen edellytyksiä ja työnhakua.

Aloitteessa ehdotetaan vapaaehtoiseen tuettuun paluuseen tähtääviä palveluja niille, jotka haluavat palata lähtömaahansa, mutta joiden ongelmien ratkaiseminen ei ole oikeudettomassa asemassa mahdollista. Lakisääteinen vapaaehtoisen paluun tuki ei kuitenkaan pääsääntöisesti koske EU-kansalaista, joka tulee toisesta EU-/Eta-maasta. Vapaaehtoisen paluun tukea voi myöntää vastaanottokeskus tai Maahanmuuttovirasto henkilölle, joka on saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, on peruuttanut turvapaikkahakemuksensa, on ihmiskaupan uhri, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on saanut tilapäistä suojelua, on saanut tilapäisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen vuoksi, mutta ei ole kotikuntaa Suomessa, jonka kansainvälisen suojelun asema Suomessa on peruutettu tai lakkautettu ja henkilö on päätetty karkottaa sekä henkilö, joka on saanut humanitääristä suojelua, mutta oleskelulupa on päättymässä tai päättynyt.

Kaupunginhallitus toteaa, ympärivuotisen hätämajoituksen paikkamäärän tarpeen kehitystä seurataan ja tarvittaessa hätämajoituksen kapasiteettia lisätään.

Aloitteesta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätämajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätämajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätämajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 172

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 353

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.a.koivu(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 42

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Katju Aron ja 19 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien ympärivuotista hätmajoitusta EU-kansalaisille.

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki laajentaa hätmajoituspalvelunsa koskemaan ympärivuotisesti ja yhdenvertaisesti myös EU:n kansalaisia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hätmajoituspalvelua kehitetään niin, että järjestöjen ja kaupungin yhteistyönä pyritään löytämään ratkaisuja, joilla halukkaita voidaan auttaa eteenpäin tilanteessaan.

Perustuslain 19 §:ssä säädetään oikeudesta sosiaaliturvaan. Tämän mukaisesti jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies (AOA) on päätöksessään 30.5.2017 (EOAK/2834/2016) todennut paperittomien hätmajoituksen osalta, että Helsingin kaupunki on luonut järjestelmän paperittomien henkilöiden perustarpeiden täyttämiseksi. AOA ei voinut katsoa, että Helsingin kaupungin toimielimet tai kaupungin viranhaltijat olisivat jättäytyneet passiivisiksi tai toimeettomiksi hädänalaisten ihmisten välttämättömän huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa. Lisäksi AOA ei ole voinut laillisuusvalvojana ottaa kantaa toiminnan lähempään sisältöön, organisointiin tai resursointiin liittyviin kysymyksiin.

Eduskunnan oikeusasiamiehen päätöksen jälkeen on hätmajoituspaikkojen määrää lisätty esiintyneen tarpeen mukaisesti. Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää ympärivuotista hätmajoitusta Hietaniemen palvelukeskuksessa sekä ostopalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen

Hoiva Oy:ltä. Ostopalveluina tuotettavissa palveluissa on huomioitu myös päihteettömien sekä paperittomien henkilöiden hätmajoituksen tarve. Hätmajoitukseen voivat hakeutua myös kiireellistä apua tarvitsevat EU-kansalaiset.

Hätmajoitusta tarvitseva helsinkiläinen voi hakeutua suoraan Hieta-
niemen palvelukeskuksen kautta majoitukseen. Hätmajoituksen tarvit-
sija voi hakeutua myös virka-aikana sosiaalityön ja -ohjauksen palvelu-
pisteisiin. Virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystys auttaa ennakoimat-
tomissa kriisitilanteissa. Myös paperittomien henkilöiden on akuutissa
ilta-ajan tilanteessa mahdollista hakeutua itse majoitukseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että liikkuvan väestön hätmajoi-
tuksen, työllistymisen tuen ja neuvonnan palveluja on pitkään järjestetty
myös järjestöyhteistyönä ja vuosittain myönnettävien avustusten turvin.
Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan järjestöille kohdennettuja
avustusvaroja on myönnetty vuodesta 2016 alkaen vuosittain niin kut-
sutun EU:n liikkuvan väestön hätmajoitukseen. Tällä tarkoitetaan
pääasiassa Itä-Euroopasta Suomeen tulleita romaneja, jotka etsivät
täältä toimeentuloa.

Tilanne on vuosien varrella vaihdellut ja avustusten ja lisäavustusten
myöntämisellä on voitu joustavasti ja viiveettä reagoida muuttuneisiin ti-
lanteisiin. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön monivuotinen koke-
mus ja asiantuntemus on helpottanut liikkuvan väestön tilannetta.

Liikkuvan väestön yöaikainen hätmajoitus on luonteeltaan tilapäistä ja
yöpyville tarjotaan samalla tukea ja neuvontaa. Hätmajoitusta järjeste-
tään noin kuusi kuukautta vuodessa, syksystä kevääseen. Pääasialli-
sena järjestäjänä toimii Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö. Vuodelle
2021 sille myönnettiin avustusta tähän tarkoitukseen 435 000 euroa.
Sääolosuhteiden niin vaatiessa, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle
on myönnetty joinakin vuosina lisäavustusta hätmajoituskauden pi-
dentämiseksi.

Covid-19-pandemiatilanteen vuoksi vuodelle 2020 lisäavustus myön-
nettiin hätmajoituksen järjestämiseen myös kesäaikana. Liikkuvan
väestön tilanne oli vaikeutunut, koska pandemian vuoksi majoittuminen
yksityisten luona ei entiseen tapaan onnistunut ja mahdollisuutta palata
kotimaahan ei käytännössä ollut. Hätmajoituksen järjestäminen kesä-
aikaan oli perusteltua myös tartuntojen torjunnan näkökulmasta.

Vuodesta 2012 alkaen sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosittaisilla jär-
jestöavustuksilla on tuettu myös Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön
ylläpitämää EU:n liikkuvalla väestöllä tarkoitettua palvelukeskusta Hi-
rundoa. Siellä voi käydä kahvilla, suihkussa ja pestä pyykkiä sekä käyt-
tää internetiä ja syödä omia eväitä turvassa. Keskuksessa tarjotaan tu-

kea päivittäisten asioiden hoitamiseen, annetaan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä apua arjen asioiden selvittelyyn kuten työlupaan liittyviin asioihin.

Hätämajoitus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja viimesijaiseksi ratkaisuksi. Suomeen saapuvan ulkomaalaisen henkilön tulee pääsääntöisesti huolehtia majoittumisestaan itse. Ympärivuotisen hätämajoituksen paikkamäärän tarpeen kehitystä seurataan ja tarvittaessa hätämajoituksen kapasiteettia lisätään.

Vapaaehtoisen paluun tukea voi myöntää vastaanottokeskus tai Maa- ja metsätalouden tutkimuskeskus henkilölle, joka on saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, on peruuttanut turvapaikkahakemuksensa, on ihmiskaupan uhri, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on saanut tilapäistä suojelua, on saanut tilapäisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen vuoksi, mutta ei ole kotikuntaa Suomessa, jonka kansainvälisen suojelun asema Suomessa on peruutettu tai lakkautettu ja henkilö on päätetty karkottaa sekä henkilö, joka on saanut humanitääristä suojelua, mutta oleskelulupa on päättymässä tai päättynyt.

Lakisääteinen vapaaehtoisen paluun tuki ei pääsääntöisesti koske EU-kansalaista, joka tulee toisesta EU-tai /Eta-maasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätämajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätämajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätämajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta sekä turvata yhdenvertaisen perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Kunnan järjestämä hätämajoitus tukee näitä periaatteita auttamalla henkilöä, jolla ei ole mahdollista järjestää itse omaa majoittumistaan."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Poistetaan virke: "Toimintamallin muuttamiselle ei näin ollen ole ajankohtaisia perusteita."

Ja lisätään loppuun seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätämajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätämajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Katju Aro: Lisätään loppuun virke: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätämajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Vastaehdotus 3:

Jäsen Aleks Niskanen: Lautakunta ei kannata Katju Aron yms. valtuustoaloitetta, jossa vaaditaan ympärivuorokautista hätämajoitusta EU-kansalaisille. Lisäksi lautakunta korostaa sitä, että niin sanotun liikkuvan väestön hätämajoitus ei kuulu Helsingin kaupungin ydintoimintoihin ja kaupungin ei ylipäätään tulisi tarjota näitä hätämajoituspalveluita niin kauan, kun kotimaisille kodittomille ei ole vastaavia palveluita tarjolla.

Jäsen Aleks Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 4

Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

16.06.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 2

Tapio Bergholm, Alekski Niskanen

Ei-äännet: 11

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Jäsen Alekski Niskanen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi